

خویندنه‌وه‌ی ژیرانه‌ی دوینی.. ناسینی ئه‌مڕۆ.. به‌ره‌مه‌یانی سه‌ه‌ی

رۆشاییه‌ک بۆ سه‌ر را‌پۆرته‌که‌ی بیکه‌ر-ه‌املتۆن

بۆچی گه‌لی کوردستان نیگه‌رانه‌؟

له‌ نامه‌یه‌کیدا بۆ سه‌رۆک تاله‌بانی

د. ئیسماعیل هه‌نیه‌ نیگه‌ران

به‌رامبه‌ر به‌هه‌له‌ ناوبردنی پێشمه‌رگه

چه‌ند کۆبونه‌وه‌یه‌ک
ده‌رباره‌ی پێداچونه‌وه‌ی
یاسای خانه‌نشینی و
ریژلینانی پێشمه‌رگه

له‌ ماوه‌ی رابردوودا و به‌مه‌یه‌ستی پێداچونه‌وه‌ی ره‌شنوسی یاسایی خانه‌نشینی و ریژلینانی پێشمه‌رگه‌ی دێرین و پێشمه‌رگه، کۆمه‌له‌ی پێشمه‌رگه دێرینه‌کانی کوردستان و وه‌زاره‌تی پێشمه‌رگه دێرینه‌کان و فه‌رمانه‌ده‌یی له‌شکری کوردستان (فه‌له‌ک) یان کردو، له‌ ئەنجامدا هه‌موو لایه‌ک کۆکبون له‌سه‌ر ده‌وله‌مه‌ندکردنی یاساکه.

شایانی باسه، له‌ مانگی رابردوودا بۆ هه‌مان مه‌به‌ست وه‌فدیکی کۆمه‌له‌ی پێشمه‌رگه دێرینه‌کان و ده‌زگای پێشمه‌رگه، سه‌ردانی ئەنجومه‌نی نیشتمانیی کوردستان و سه‌رۆکایه‌تی ئەنجومه‌نی وه‌زیرانیان کردبوو.

له‌ ئێران سنوری هه‌ریمی
کوردستان ده‌به‌زینیت

ئێران سنوری هه‌ریمی کوردستان ده‌به‌زینیت

له‌ سه‌ره‌تای ئەم هه‌فته‌یه‌دا کۆماری ئیسلامی ئێران به‌ قولایی پینچ کیلومه‌تر له‌ سنوری گوندی (زه‌لی) وه‌ هاتۆته‌ ناو خاکی هه‌ریمی کوردستانه‌وه‌ هیزیکێ زۆری جیگیرکردوه، به‌پێی هه‌واله‌کان ئەگه‌ری ئه‌وه‌ له‌ ئارادایه‌ شه‌ریکی قورس له‌نیوان په‌ژاک و ئێراندا رووبدات.

هه‌روه‌ها وته‌ بیژیک به‌ ناوی په‌ژاکه‌وه‌ ئه‌و هیزه‌شی به‌چاو سوکرده‌وه‌ بۆ سه‌رخۆیان وه‌سف کردوه‌ له‌ ئیستاشدا هیزه‌کان په‌که‌که‌و په‌ژاک خۆیان بۆ روبه‌روبوونه‌وه‌ ئاماده‌کردوه.

ژنای کورد له‌هه‌لبژاردنه‌کانی شاری ورمی سه‌رکه‌وتنیان به‌ده‌سته‌ینا

پله‌ی چواره‌می هه‌لبژاردنه‌که‌ی به‌ده‌ست هیناوه، ئەمه‌ جگه‌ له‌وه‌ی پیاویک به‌ ناوی (عابد فه‌تاحی) پله‌ی شه‌شه‌می به‌ده‌ست هیناوه‌ که‌ ئه‌ویش هه‌ر کورد. به‌م جۆره‌ له‌کۆی (9) ئەندامی ئەنجومه‌نی شاری ورمی سێ که‌سیان کوردن.

به‌م سه‌ره‌نجامه‌ کوردانی دانیشتووی ئه‌و شاره‌ توانیان سه‌رکه‌وتنیکێ گه‌وره‌ به‌ده‌ست به‌یخه‌ن بۆ به‌ریوه‌بردنی شاری ورمی، شایانی باسه‌ ورمی یه‌کێکه‌ له‌ شاره‌کانی پارێزگای ئازربایجانی رۆژئاوای ئێران که‌ هه‌ردوو نه‌ته‌وه‌ی کورد و تورکی ئازهری تیدا ده‌ژێ، که‌ هه‌رچه‌نده‌ به‌له‌به‌رچاو گرتنی گونده‌کانی ده‌وروبه‌ره‌ی، ژماره‌ی کورده‌کان ژنیکێ کورده‌ به‌ناوی (خه‌دیجه‌ مه‌نسوری) هه‌روه‌ها خاتوو(شۆ شه‌ه‌رزاد) که‌ ئه‌ویش کورده

خه‌دیجه‌ مه‌نسوری

به‌پێی هه‌وائی مایه‌ره‌ ره‌سمیه‌کانی وه‌زاره‌تی ناوخۆ فه‌رمانه‌داری شاری ورمی، که‌سی یه‌که‌می هه‌لبژێردراو بۆ ئەنجومه‌نی شاری ورمی ژنیکێ کورده‌ به‌ناوی (خه‌دیجه‌ مه‌نسوری) هه‌روه‌ها خاتوو(شۆ شه‌ه‌رزاد) که‌ ئه‌ویش کورده

له‌ ئێران) سه‌باره‌ت به‌و هه‌له‌ بێمه‌سته‌ قسه‌م کردوه‌ که‌ هه‌ستی برا موحامه‌ده‌ کورده‌کانی رووشاند. بۆ فه‌خامه‌تیشتان په‌رۆشی گه‌لی فه‌له‌ستین دوویاتده‌که‌مه‌وه‌ بۆ که‌شه‌پێدانی په‌یه‌وه‌ندییه‌کان له‌گه‌لتان و له‌گه‌ل گه‌لی دۆستماندا، هه‌روه‌ها ئه‌وه‌شم بۆ سه‌لاح-ی برام به‌جیه‌پشتوووه‌ که‌ له‌یه‌که‌م ده‌رفه‌تی ره‌خساودا هه‌لومه‌رجی ئه‌و هه‌له‌ بێمه‌سته‌تان بۆ روونبکاته‌وه‌ که‌ سه‌ر له‌نوی ئیگه‌رانێی خۆم بۆ روودانی دوویاتده‌که‌مه‌وه‌.

داواش له‌ خۆی گه‌وره‌ ده‌که‌م پیکه‌وه‌ کۆمان بکاته‌وه‌ هیزه‌کانمان یه‌کبخات بۆ ئه‌وه‌ی که‌ خیری نه‌ته‌وه‌ی ئیسلامی ئازیرمانی تێدايه.

له‌گه‌ل ئه‌و په‌ری هیوامدا
والسلام علیکم ورحمه‌ الله وبرکاته
براتان د. ئیسماعیل هه‌نیه
سه‌رۆک وه‌زیرانی ده‌سه‌لاتی نیشتمانی فه‌له‌ستین
2006/12/13

له‌گه‌ل نویننه‌رانی کورده‌کان له‌ تورکیا. له‌به‌شیکێ تری بانگه‌وازه‌که‌دا هاتوووه: ئیمه‌ داوا له‌ سه‌رۆک وه‌زیرانی تورکیا ره‌جبه‌ تهبێ ئه‌ردوغان ده‌که‌ین پێشوازی بکات له‌ رۆح و ئاواخی راپۆرتی ئەم دوایه‌ی یه‌کێتی ئه‌وروپا سه‌باره‌ت به‌ (پێشکه‌وتنه‌کانی تورکیا بۆ چونه‌ ناو یه‌کێتی ئه‌وروپاوه‌) که‌ له‌ 27/ئیسپه‌مه‌ری 2006 له‌لایه‌ن نویننه‌رانی گه‌لانی 25 ولاتی ئه‌ندامی یه‌کێتی ئه‌وروپاوه‌ په‌سه‌ندکرا، که‌ داوا له‌ تورکیا ده‌کات راسته‌وخۆ له‌گه‌ل نویننه‌رانی کوردی تورکیا بکه‌ویته‌ و تووێژ، که‌ به‌دله‌نیایه‌وه‌

ماوه‌یه‌ک له‌مه‌وه‌یه‌ر سه‌رۆک وه‌زیرانی فه‌له‌ستین له‌وتاریکیدا به‌هه‌له‌ وه‌سفی پێشمه‌رگه‌ی کرد، بۆ راستکردنه‌وه‌ی ئه‌و هه‌له‌یه، نامه‌یه‌کی ئاراسته‌ی سه‌رۆک تاله‌بانی کرد، که‌ ئەمه‌ ده‌قه‌که‌یه‌تی: فه‌خامه‌تی برا جه‌لال تاله‌بانی خوا بیاریزی سه‌رۆک کۆماری عێراقی دۆست-به‌غداد.

سه‌رکرتی گشتی یه‌کێتی نیشتمانی کورده‌ستان .
السلام علیکم ورحمه‌ الله وبرکاته. پاش سلوو..
ئهم نامه‌یه‌ بۆ فه‌خامه‌تتان ده‌نوسم و هیوادرم که‌ پێتان ده‌کات له‌باشترین و خۆشترین حالدا، هیواش ده‌خسازم بۆ که‌سی ئازیرتان و گه‌لی دۆستمان سه‌رکه‌وتنی ته‌واو به‌ده‌سته‌پێن و به‌سه‌ر ئه‌و ره‌وشه‌ سه‌خه‌ته‌دا ژالین، ئه‌ویش به‌سه‌رکردایه‌تی یه‌کێتی حه‌کیمانه‌تان و یه‌کێتییه‌ نیشتمانییه‌ پته‌وه‌که‌تان، ئەم بۆنه‌یه‌ش ده‌قۆزمه‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی پێتان راپه‌گه‌یه‌نم که‌ له‌گه‌ل سه‌لاح ئه‌له‌زه‌واوی برام (بالیوژی ده‌وله‌تی فه‌له‌ستین

تورکیا و کورده‌کان، ده‌رفه‌تیک بدەن به‌ئاشتی

له‌بانگه‌وازیکدا 167 که‌سایه‌تی جیهانی پاپه‌ بلنڊو ناسراو، داوا له‌ ده‌وله‌تی تورکیا ده‌که‌ن ده‌رفه‌تیک به‌دیموکراسی بادت و مافی کورد به‌رهمی بناسنیت. له‌سه‌ره‌تای بانگه‌وازه‌که‌دا هاتوووه: راکه‌بیانندنی ناگر به‌ستی یه‌که‌لایه‌نه‌ له‌ 1/ ئۆکتۆبه‌ری 2006 له‌لایه‌ن په‌که‌که‌وه‌ ئاسۆیه‌کی سیاسی بۆ وێنه‌ بۆ ئاشتی و ئاشتبونه‌وه‌ ده‌کاته‌وه‌.

هه‌روه‌ها داوا له‌ ده‌وله‌تی تورکیا ده‌کات ئه‌و ده‌رفه‌ته‌ بقۆزێته‌وه‌ بۆ ده‌ست پیکردنی شه‌فاقیه‌تی سیاسی و تووویژ سه‌باره‌ت به‌دۆزی کورد

رۆژی 6 کانونی یه‌که‌م، ده‌سته‌یه‌کی ئه‌مه‌ریکیای تووژینه‌وه‌، به‌سه‌رۆکایه‌تی جیمس بیکه‌ر وه‌زیری پێشوتری ده‌روه‌ی ئه‌مه‌ریکا و هاملتۆن- سیناتۆری دیموکراتی پێشوو، له‌ کۆنگره‌یه‌کی رۆژنامه‌ییدا راپۆرته‌که‌ی خۆیان که‌ له‌ (79) راسپاردو نامۆزگاری پیکه‌توه‌ راکه‌یاند.

ئهم راپۆرته‌ پێشنیاز کردنه‌و خراوه‌ته‌ پێش به‌ریوه‌به‌رتی ئه‌مه‌ریکا، که‌ ئه‌و سیاسه‌ته‌ی له‌ دواي نیسانی 2003 وه‌، له‌ عێراقدا تا ئیستا گرتویه‌تییه‌ به‌ر بگۆریت و راسپارده‌کانی ئه‌و راپۆرته‌ په‌یره‌و بکریت، واته‌ راپۆرته‌که‌ بۆ به‌ریوه‌به‌رایه‌تی ئه‌مه‌ریکا نوسراوه، بیکومان ئهم راپۆرته‌ نه‌ بۆ به‌ریوه‌به‌رایه‌تی ولایه‌ته‌ یه‌کگرتوه‌کانی ئه‌مه‌ریکایه‌ نه‌ بۆ هیچ لایه‌نیکێ تر، شتیک نییه‌ که‌ به‌ناچاری جیه‌جی بکریت، به‌لکو ته‌نیا باری سه‌رنج و پێشنیازه‌و به‌س.

له‌ راستیدا راپۆرته‌که‌ پره‌ له‌ خالی ناکوک به‌یه‌کترو به‌راشکاو ده‌ستیوه‌ردانه‌ له‌ کاروباری ناوخۆی عێراق و کوردستان، له‌کاتیکیدا له‌به‌ندی دووه‌مدا چه‌خت له‌سه‌ر (یه‌کێتی و سه‌لامه‌تی خاکی عێراق) ده‌کاته‌وه‌ داواي راکرتنی ده‌ستیوه‌ردانی دراوسێکانی عێراق له‌ کاروباری عێراقدا ده‌کات، داواي پیکه‌پێنانی ده‌وریی پاسه‌وانی هاویه‌شی سنوره‌کان ده‌کات، که‌ ئەمه‌ خۆی له‌ خۆیدا ده‌ستیوه‌ردانه‌ له‌کاروباری عێراق و کوردستاندا، که‌مکردنه‌وه‌یه‌ له‌ ده‌سه‌لاتی هه‌ریم.

هه‌ر له‌و به‌نده‌ی دووه‌مدا داواي (گه‌یشته‌نه‌ ریکه‌وتنیکێ گونجاو له‌باره‌ی که‌رکه‌وه‌) ده‌کات، بۆ ئه‌وه‌ی درێژیه‌ی ئه‌و (ریککه‌وتنه‌ گونجاوه‌) روون بکاته‌وه‌، که‌ ئەمه‌ش داواي لادانه‌ له‌ده‌ستوری عێراق و به‌ندی (140)ی ده‌ستوره‌که‌، که‌ له‌لایه‌ن زۆرییه‌ی گه‌لی عێراقه‌وه‌ په‌سه‌ند کراوه، ده‌بێ ئه‌م به‌ندی ده‌ستور له‌کاتی دیاری کراوی خۆیدا جیه‌جی بکریت.

له‌به‌ندی سێیه‌مدا دێته‌ سه‌ر پێویستی کۆنگره‌و کۆبونه‌وه‌ی ریکخراوی کۆنگره‌ی ئیسلامی و کۆماری عه‌ره‌بی له‌به‌غدا، بۆ یارمه‌تیدان له‌ئاشتبونه‌وه‌ی نیشتمانییدا به‌شدار ده‌وله‌تانی ناوچه‌که‌و دونیا له‌ پشتگیری عێراقدا، راپۆرته‌که‌ پێی سوویا ئێرانی دیاری کردوه‌، گوایه‌ بۆ باشکردنی وه‌زعی عێراق له‌کاتیکیدا هه‌ردوو لایان رۆی نه‌گه‌تییان هه‌بووه‌ و هه‌یه‌ نژی عێراق، بۆ هاندانی لایه‌نگیری تیرۆریستان بۆ میلشیاکان.

له‌به‌ندی پینچه‌مدا له‌به‌ری داواي پشتگیری باسی به‌شدار ده‌وله‌تانی ناوچه‌که‌ و پینچ ئەندامه‌که‌ی ئەنجومه‌نی ئاسایشی یه‌کێتی ئه‌وروپا، ئێران و سوویا ده‌کات له‌ دۆزینه‌وه‌ی چاری سیاسی و دیپلوماسیدا، که‌ ئەمه‌ش دیسان ده‌ستیوه‌ردانه‌و پینچه‌وانه‌ی واقعیی بارودۆخه‌که‌یه‌.

به‌ندی هه‌شته‌م چه‌خت له‌سه‌ر به‌رژوه‌ندی دراوسێکان ده‌کات و گوایه‌ له‌ باری دیپلوماسیه‌وه‌ باشتره‌ (نه‌یارو دۆزمنانیش له‌هه‌ولێ چاککردنی کیشو ناکوکیه‌کاندا به‌پێی (به‌رژوه‌ندی خۆیان) به‌شدار بکرین.

هه‌موو په‌یه‌وه‌ندییه‌کانی ئه‌مه‌ریکا له‌گه‌ل سوویا و ئێران له‌مه‌سه‌له‌ قورسه‌کاندا چاره‌سه‌ریکریت و ئه‌مه‌ریکا به‌و به‌شداریه‌ی سوویا و عێراق ته‌ماع و پاداشتیان بخاته‌ پێش، که‌ ئەمه‌ راست نییه‌ خاکی عێراق بکریته‌ گۆرپانی ئه‌و ناکوکیانه‌ وک ئه‌و دوو ولاته‌ ده‌یانه‌وێت.

له‌به‌نده‌کانی نۆیه‌م تا دوازه‌یه‌م ناکوکی ئه‌مه‌ریکا له‌گه‌ل سوویا و ئێران و به‌رنامه‌ی ئۆکلیه‌ر (ئه‌تۆمی) ئێرانی و ناکوکی عه‌ره‌بو ئیسرائیل، به‌چه‌شنیکێ هه‌له‌و نه‌گونجاو تیکه‌ل به‌باری ناخۆیی عێراق ده‌کریت، ئه‌گه‌رجی ئه‌و خالانه‌ رهنگدانه‌وه‌شیان به‌بارودۆخه‌کان هه‌بێت ئه‌وجا له‌به‌نده‌کانی دواتریدا سیانزه‌ تا چه‌قه‌ دێته‌ سه‌رباسی چاری کیشه‌ی فه‌له‌ستین و ئیسرائیل و رزگار کردنی جۆلان به‌مه‌رجی به‌فهرمی ناسینی ئیسرائیل ..هتد. بۆ لاپه‌ره‌ 2 -

جه‌لال ده‌باغ

له‌گه‌ل پیروزیایی ستافی دیرین، خویننه‌رانی به‌ریز ئاگادار ده‌که‌ینه‌وه‌ که‌ رۆژنامه‌که‌مان به‌هوی هاتنی جه‌ژنه‌کانی سه‌ری سال و توربانه‌وه‌ له‌کاتی خۆی ده‌رناچیت..